Klimaatbeleid in Europees vergelijkend perspectief

Hans Bruyninckx, Vlaams Parlement
Hoorzitting, Commissie Klimaatbeleid
18 maart, 2016

European Environment Agency

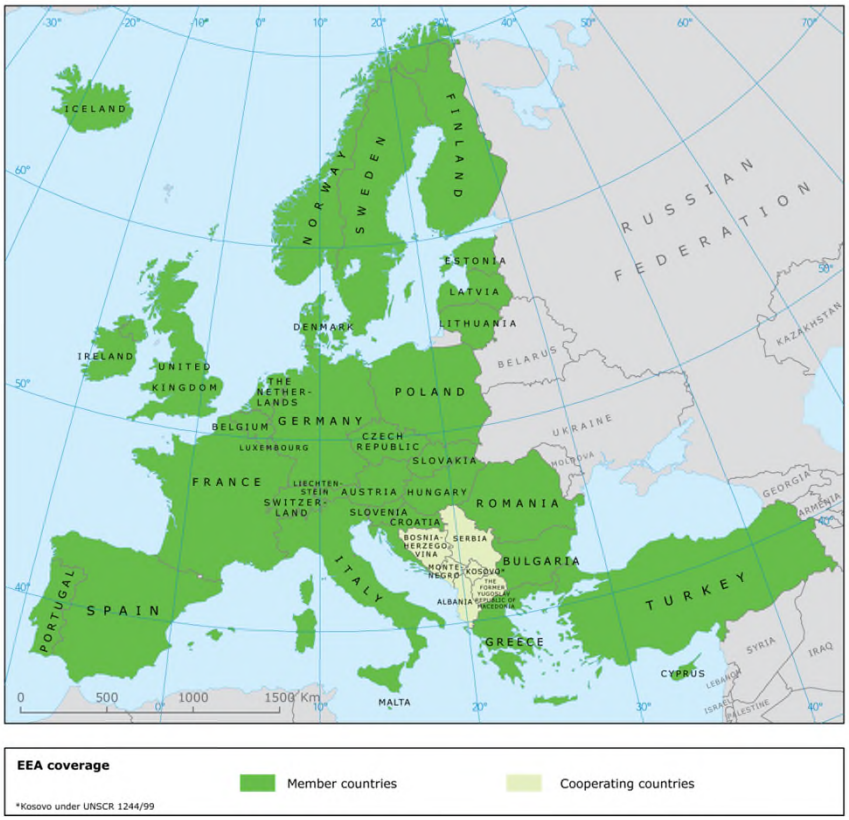
Het Europees Milieu Agentschap (EMA)

SYNTHESIS REPORT | GLOBAL MEGATRENDS | EUROPEAN BRIEFINGS | COUNTRY COMPARISONS | COUNTRIES & REGIONS

The EEA is an EU agency that operates at the interface of science and policy.

With a network of more than 300 institutions in 39 European countries, the EEA provides timely, reliable and relevant information to support sustainable development.

EEA work is targeted at EU institutions, EEA member countries, civil society and the general public.

European Environment Agency

Europees Milieu Agentschap: Klimaat- en energiewerk

- Klimaatmitigatie:
  - Rapportering: UNFCCC, Europese Commissie
  - Evoluties van energiebeleid: efficiëntie en hernieuwbare
  - Beleidsanalyse
  - Integratie: transport; stedelijke ontwikkeling; landgebruik; …
- Klimaatadaptatie
  - Impact en kwetsbaarheid
  - Beleidsanalyse

European Environment Agency

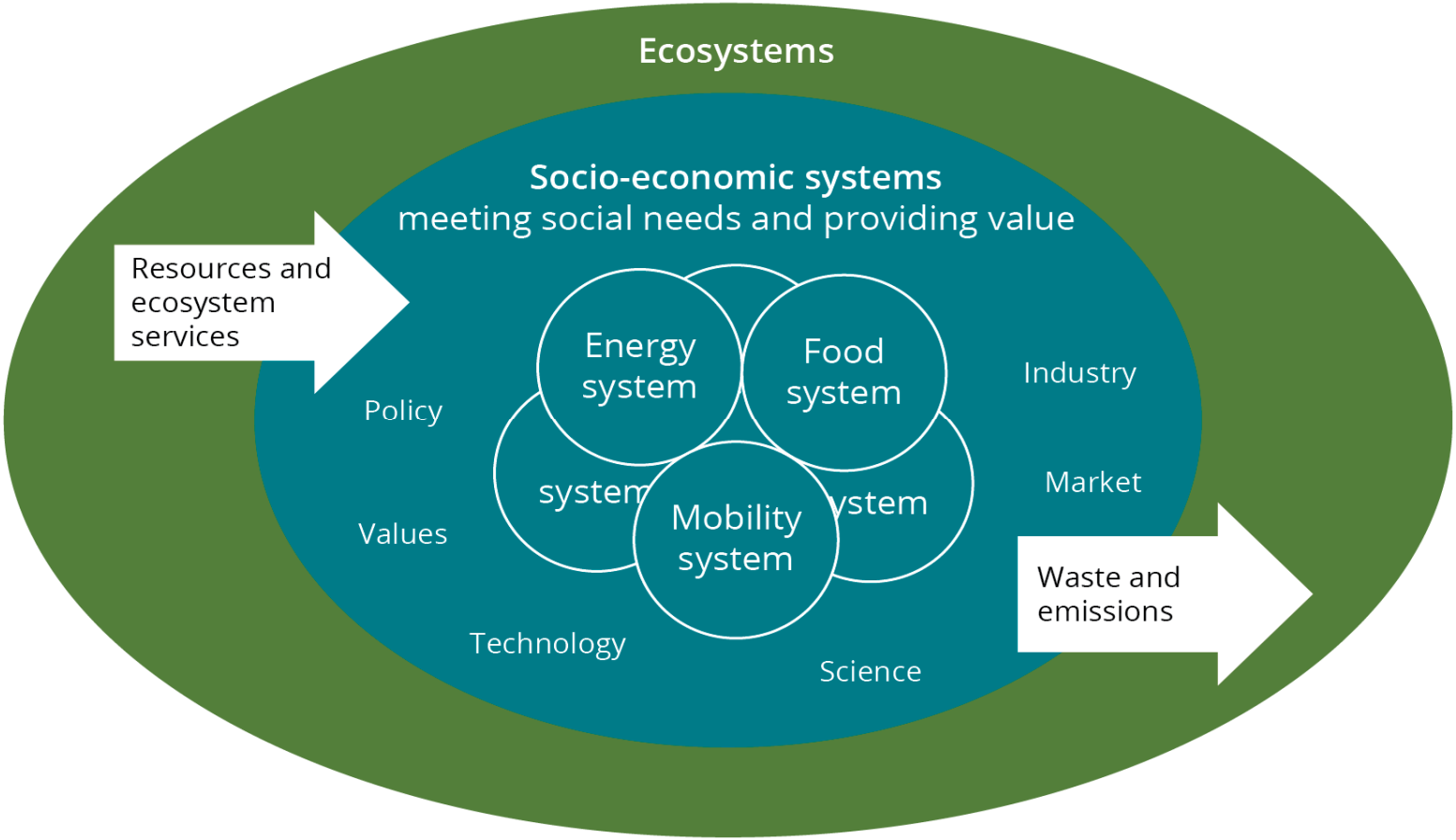
2050 als nieuwe horizon voor Europees beleid

In 2050 leiden we een goed leven, **binnen de ecologische grenzen van de planeet**.

Onze welvaart en onze gezonde natuurlijke omgeving zijn te danken aan een **innovatieve kringloopeconomie** waarin niets wordt verspild en waarin natuurlijke hulpbronnen duurzaam worden beheerd en de **biodiversiteit** wordt beschermd, naar waarde geschat en hersteld op manieren die de veerkracht van onze samenleving versterken. Onze **koolstofarme** groei is al lang losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen en geeft de toon aan voor een **veilige en duurzame** mondiale maatschappij.

Source: 7th EU Environment Action Programme

Living well, within environmental limits

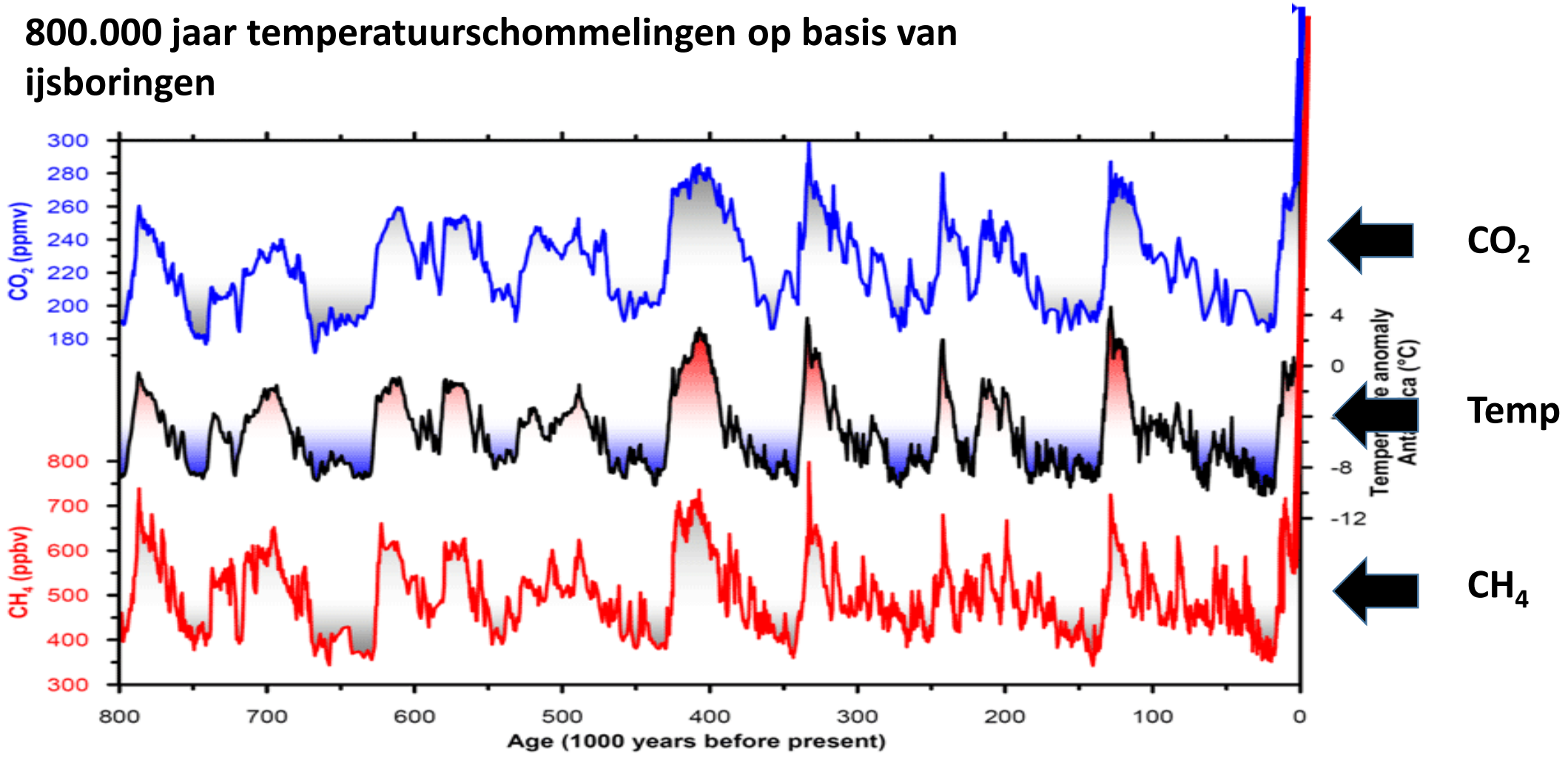

t Agency

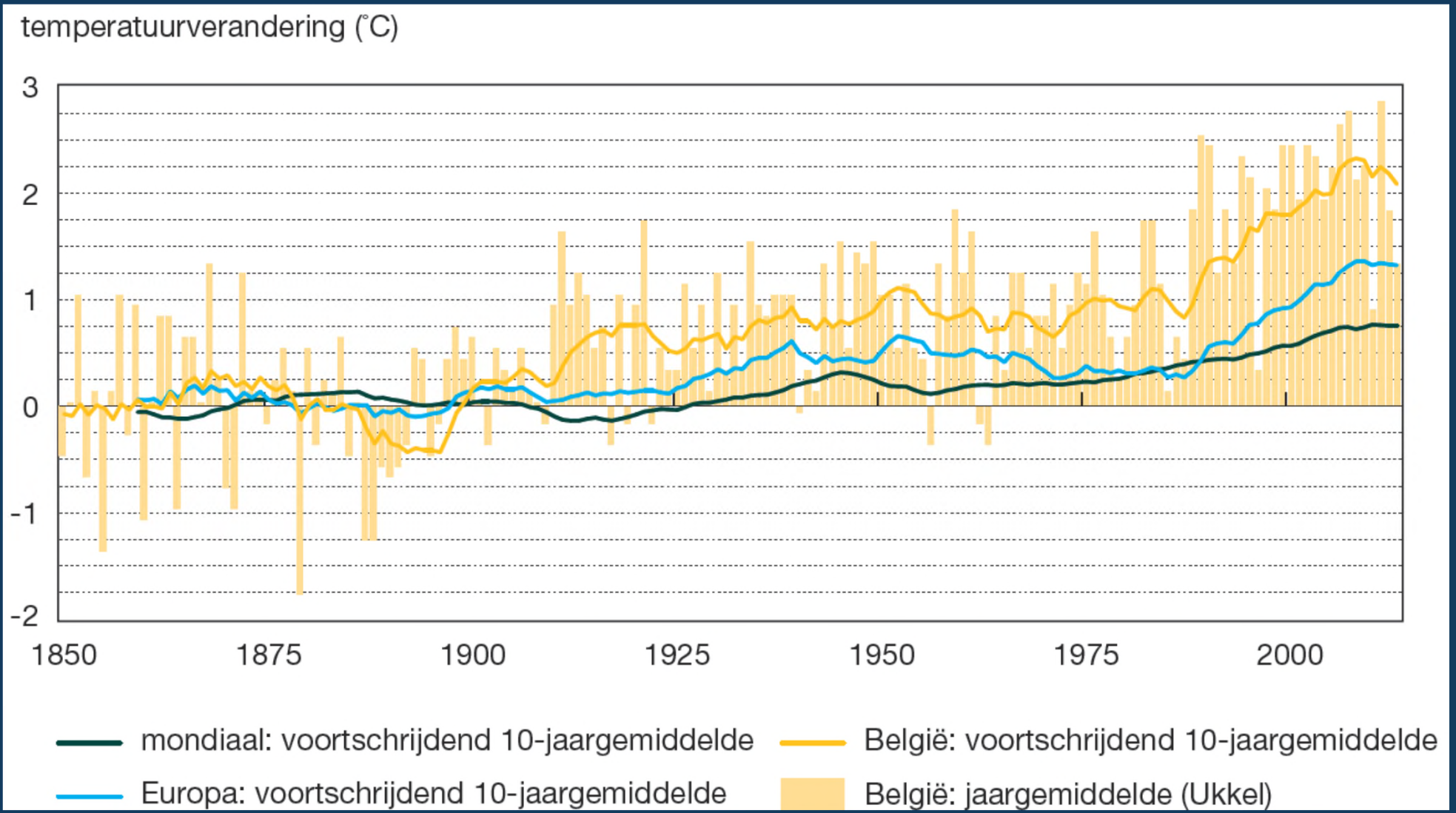

Klimaatverandering (in Vlaanderen)

800.000 jaar temperatuurschommelingen op basis van ijsboringen

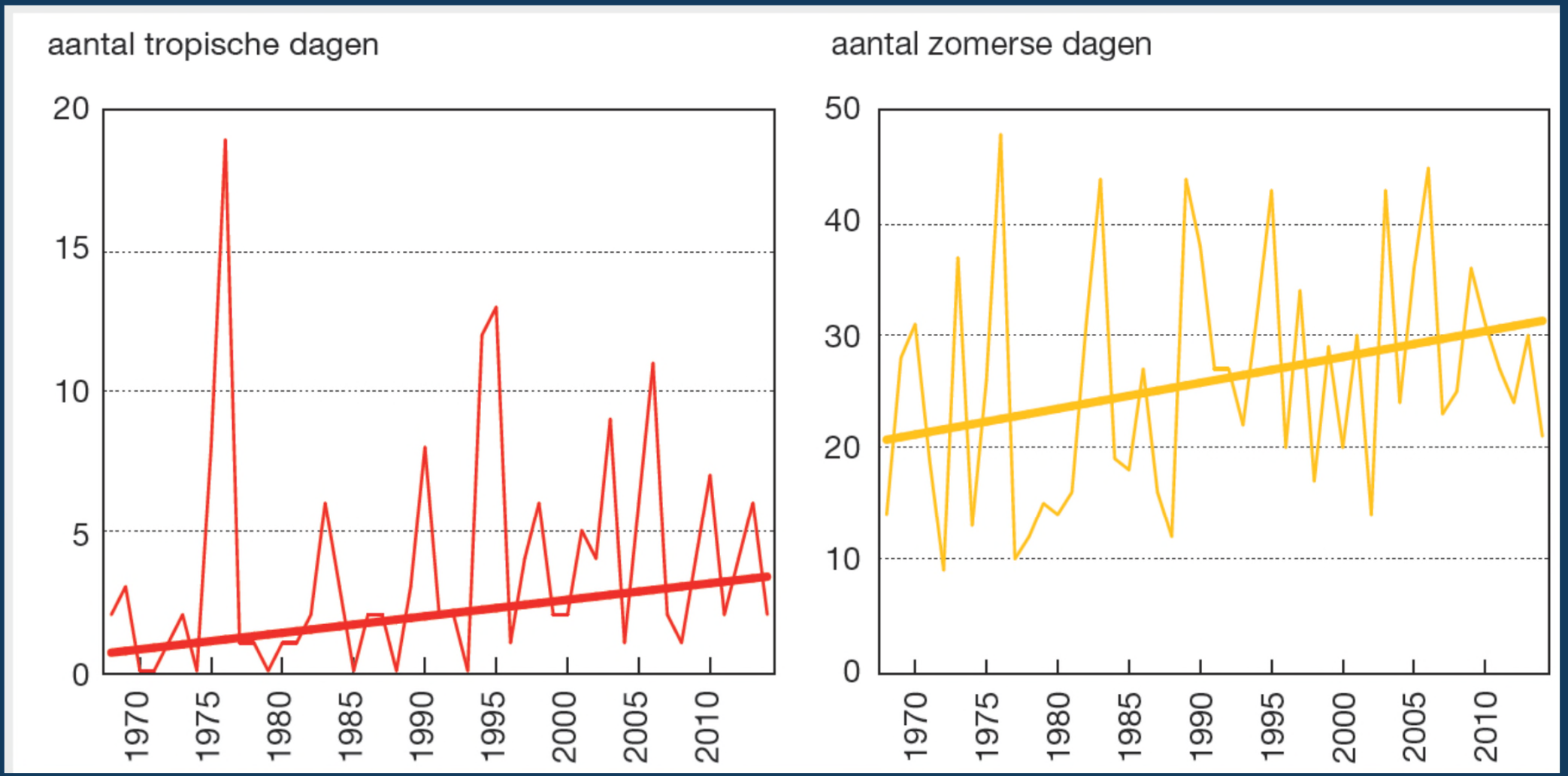

Adapted from:
Loulergue L., *et al*. Orbittal and millennial-scale features of atmospheric CH4 over the past 800,000 years, Nature, 2008.
Lüthi D., *et al*. High-resolution carbon dioxide concentration record 650,000-800,000 years before present Nature, 2008.

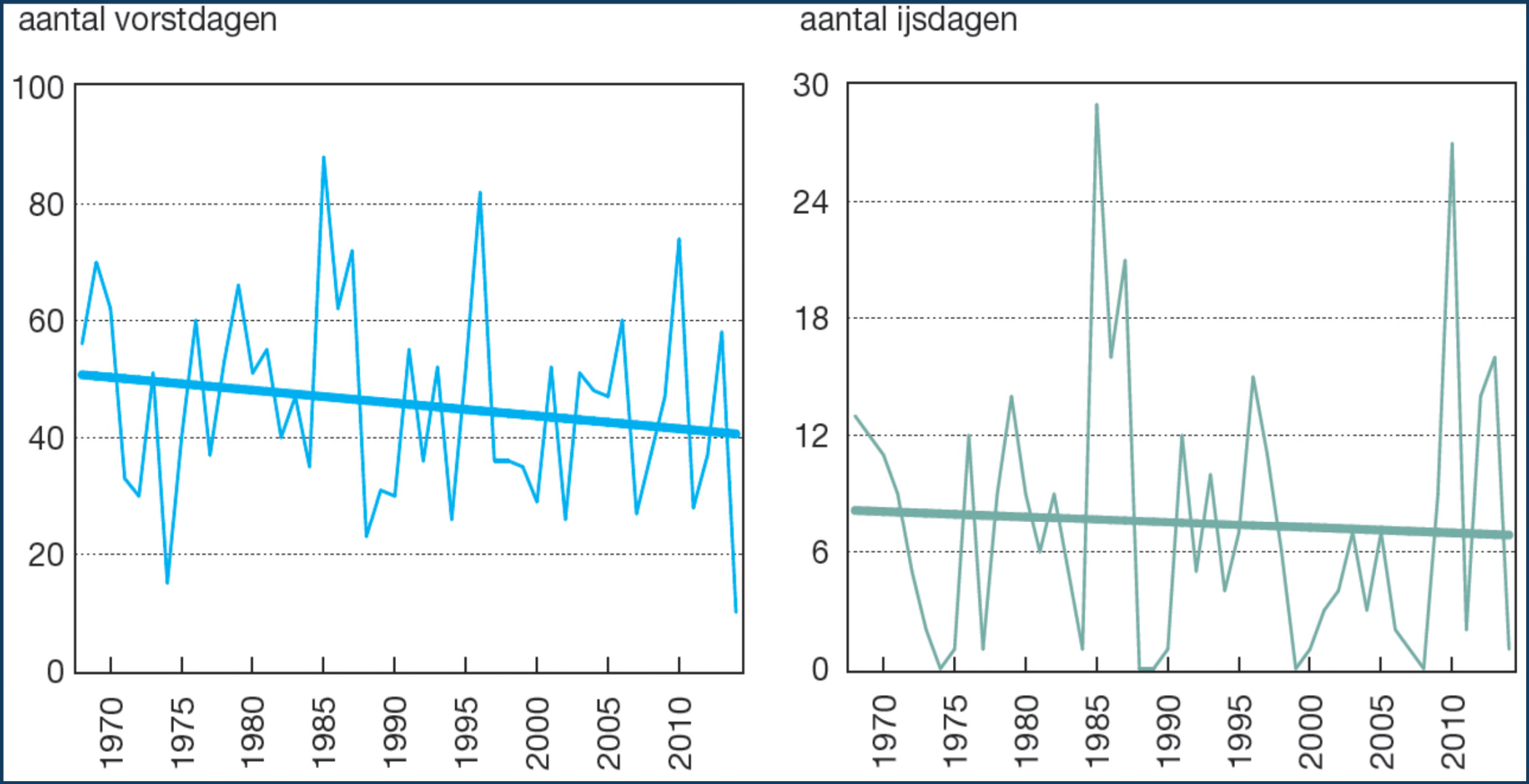
Bron: MIRA op basis van KMI, EEA en UK Met Office Hadley Centre and Climate Research Unit

European Environment Agency

Bron: MIRA op basis van KMI

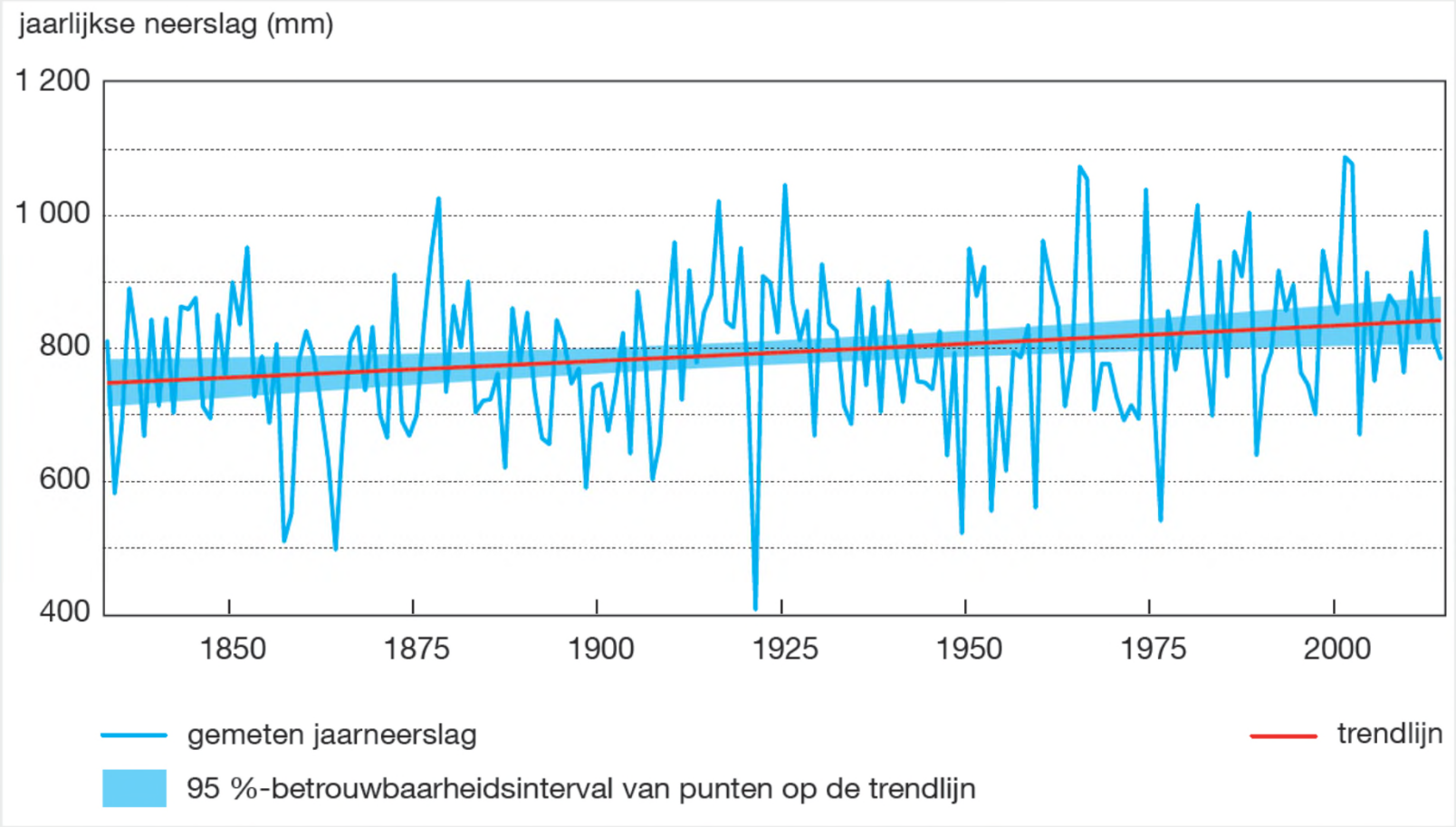
European Environment Agency

Bron: MIRA op basis van KMI

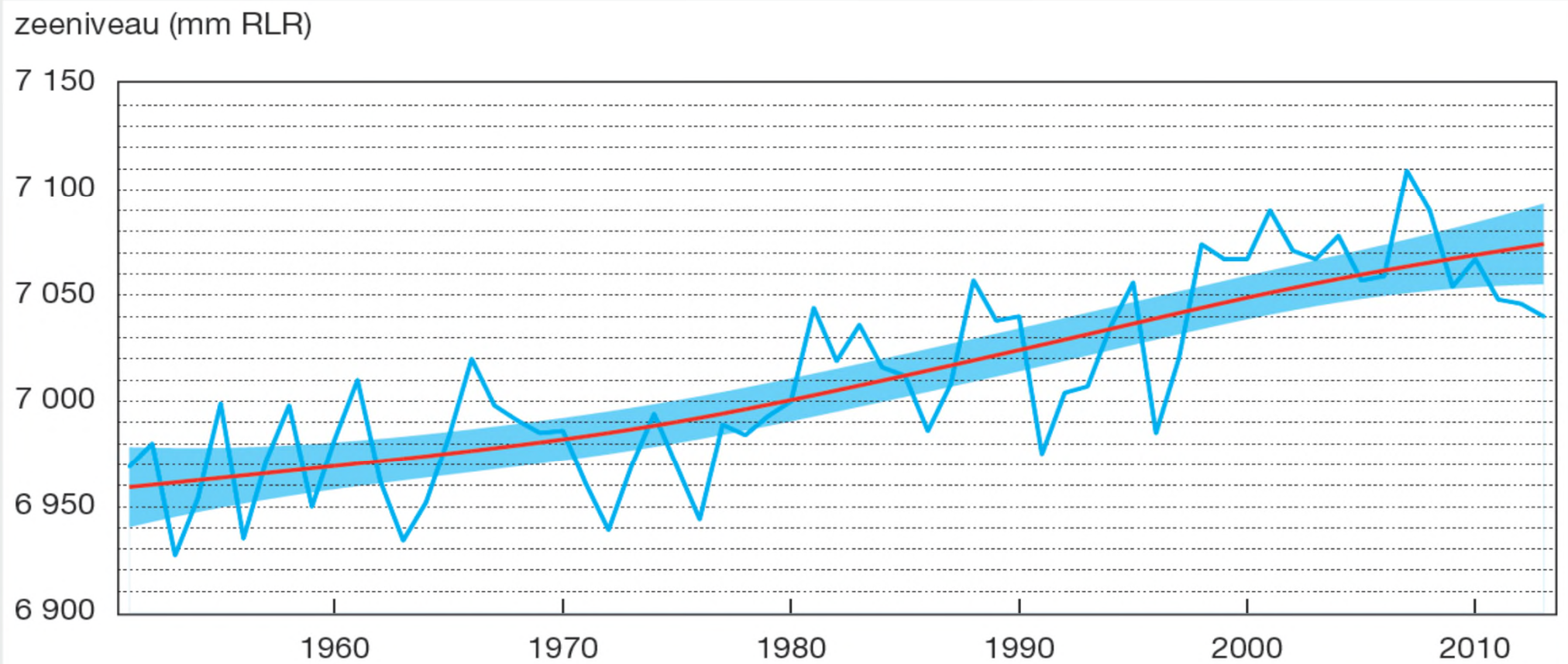
European Environment Agency

Figuur 19: *Analyse evolutie jaarlijkse neerslag (Ukkel, 1833-2014)*

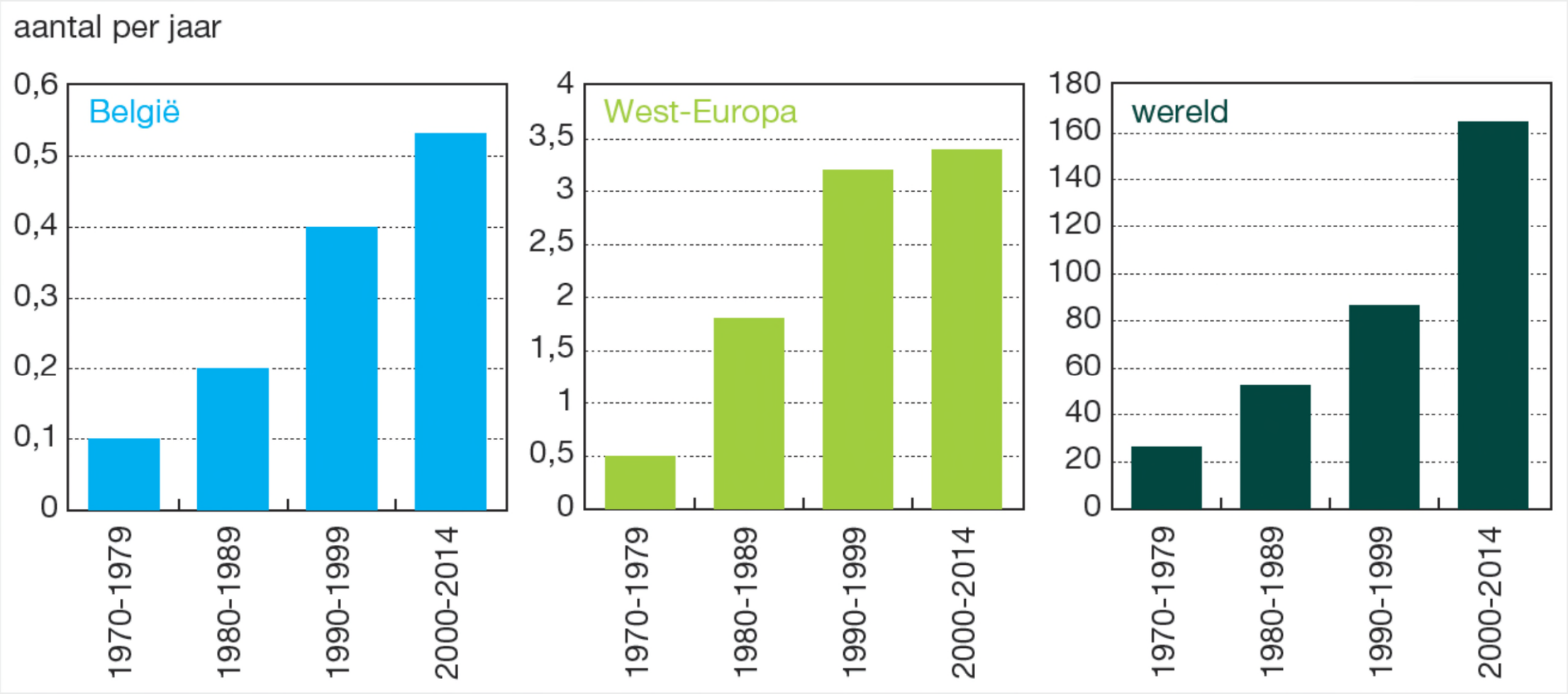
Bron: MIRA op basis van KMI

Figuur 30: *Evolutie zeeniveau aan de Belgische kust (Oostende, 1951-2013)*

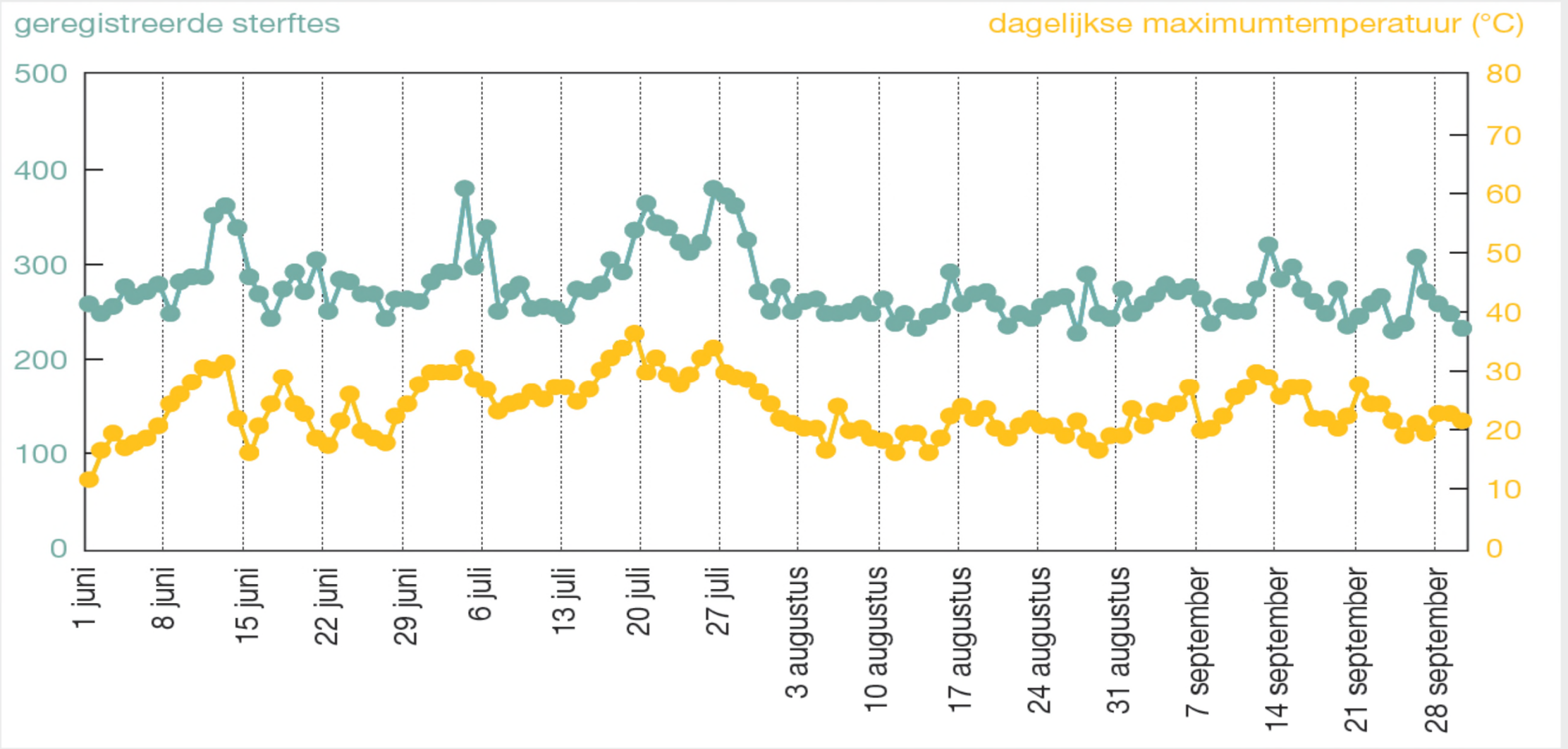
Bron: MIRA op basis van PSMSL en Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust

Figuur 52: *Evolutie van het aantal geregistreerde overstromingen (1970-2014)*

Bron: The OFDA/CRED International Disaster Database – www.emdat.be – Université Catholique de Louvain – Brussels – Belgium

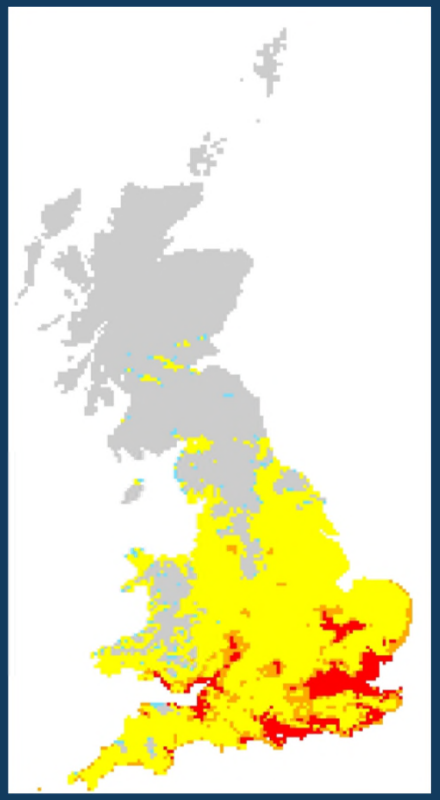
Figuur 50: *Evolutie van het sterftecijfer en van de temperatuur in de zomer van 2006 (België)*

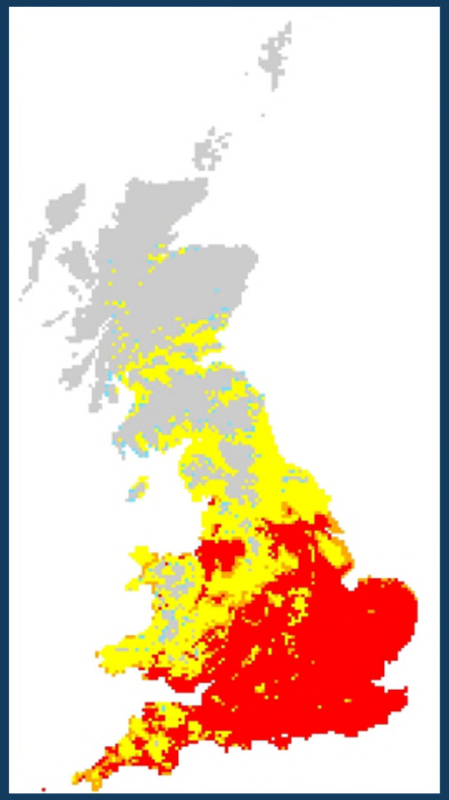
Bron: Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (2007)

Klimaatverandering en de verspreiding van malaria

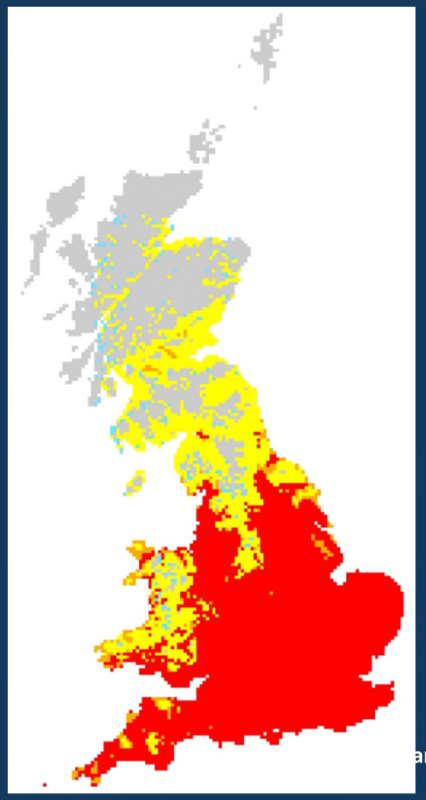
2020

2050

2080

European Centre for Environment & Human Health

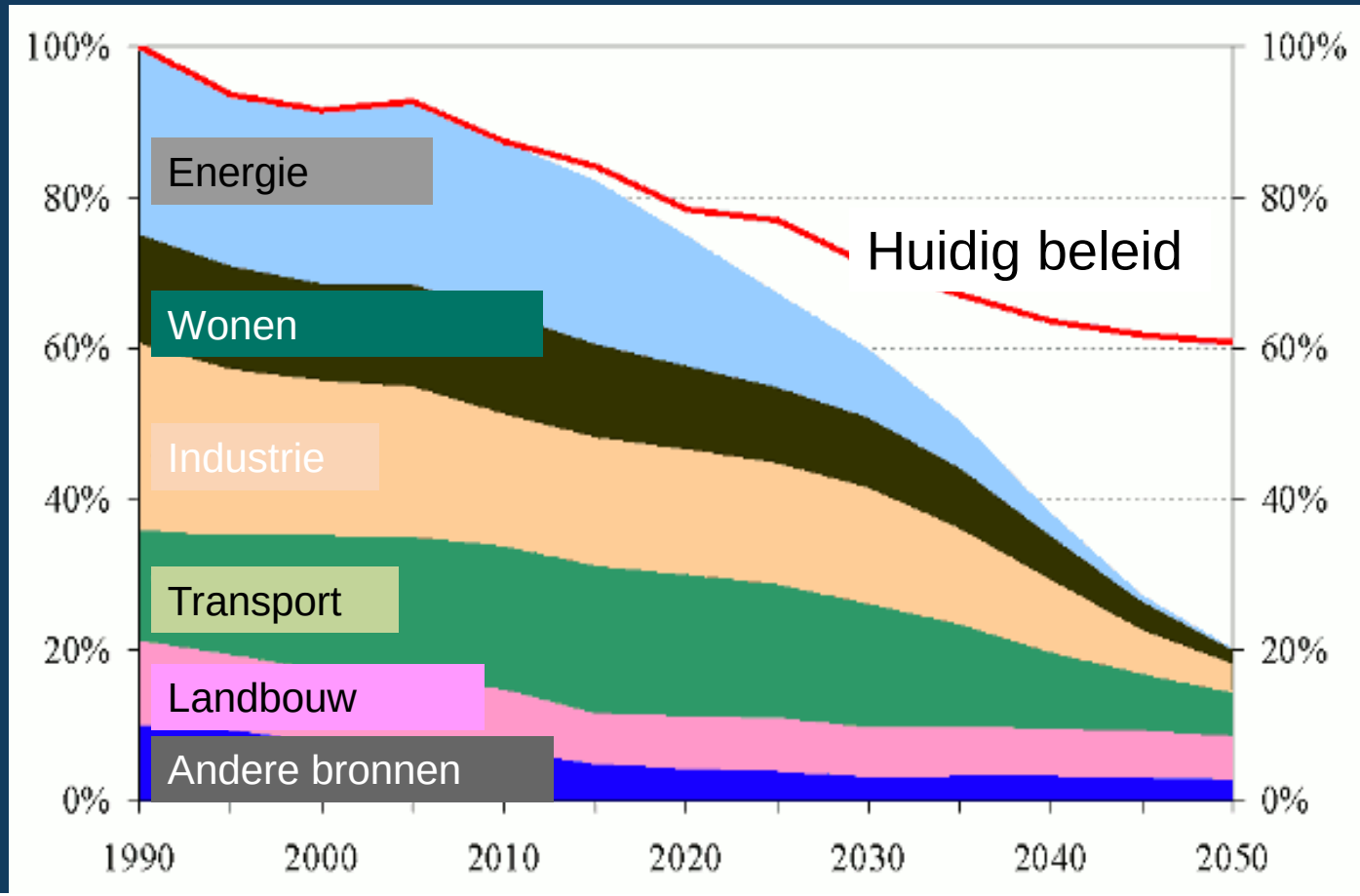
an Environment Agency

Europees klimaatbeleid: mitigatie

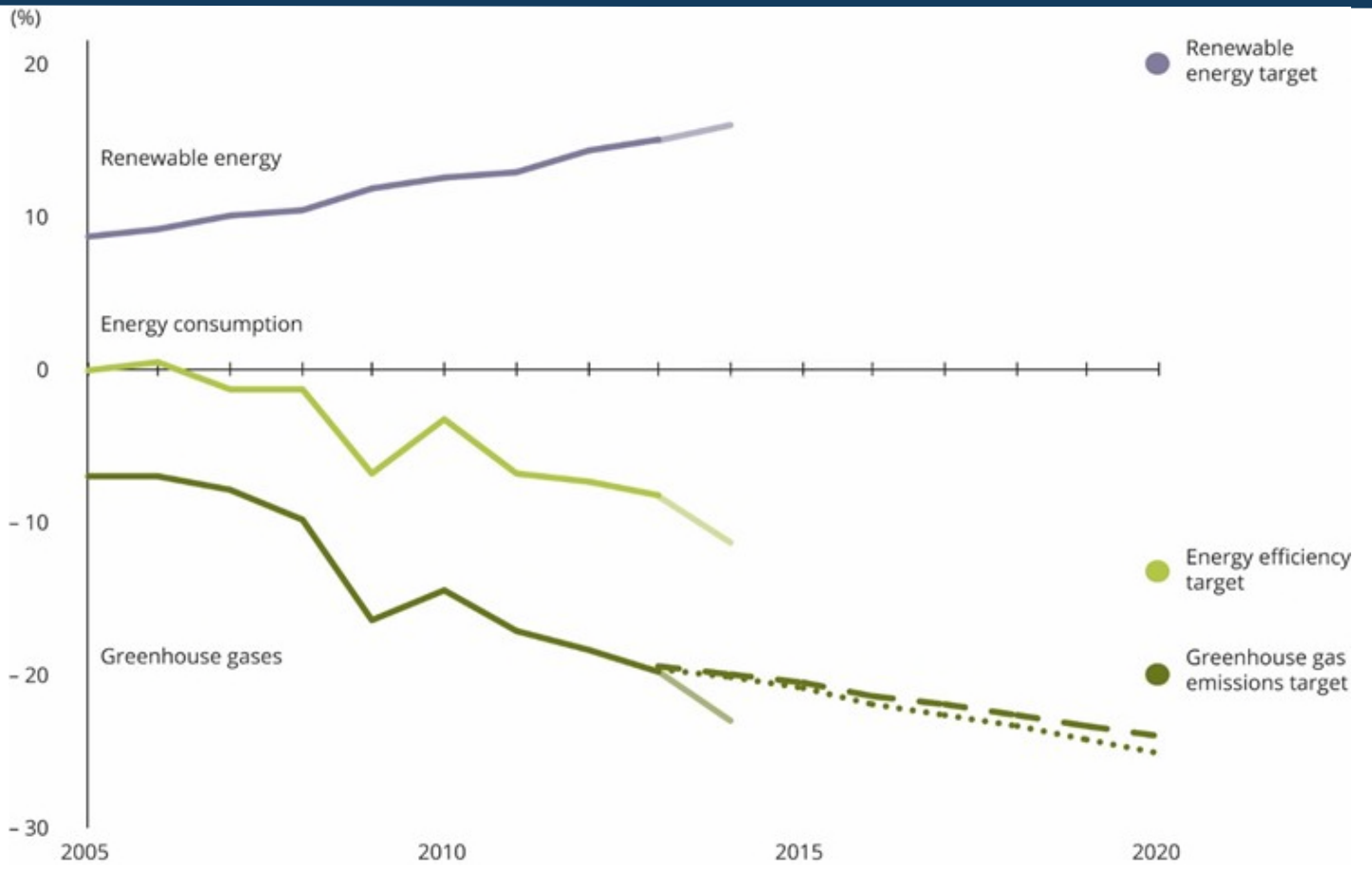
Belgische doelstellingen

- -7,5% uitstoot
- 13% hernieuwbare energie
- 20% energiebesparing

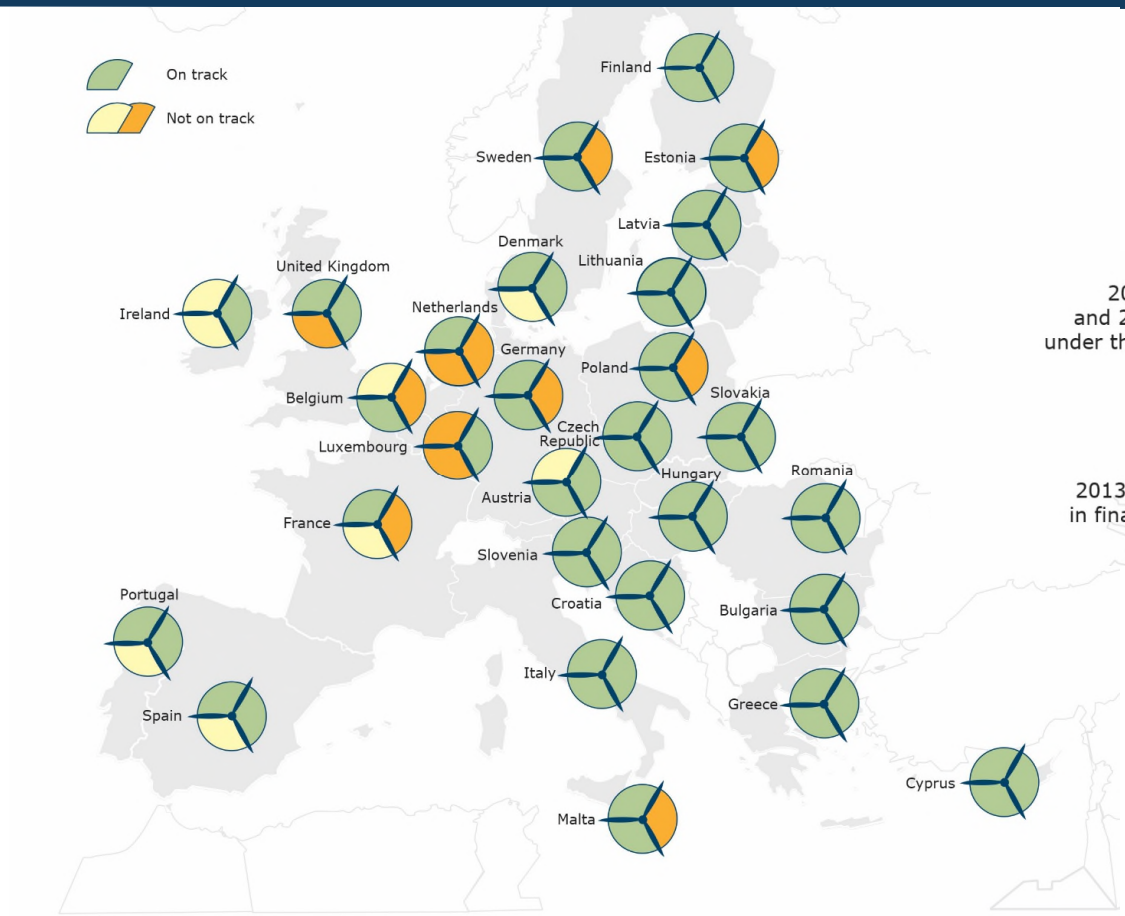

De Europa is op weg om de 2020 doelstellingen te bereiken

Gemengde vooruitgang in de lidstaten

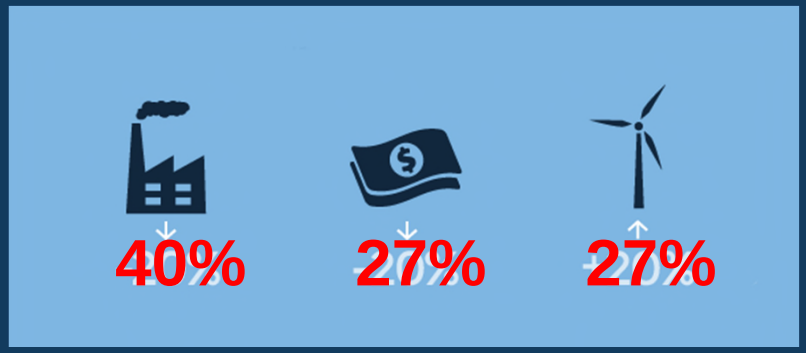

2013 GHG emissions
and 2013–2020 projections
under the Effort Sharing Decision

2013 primary
energy consumption

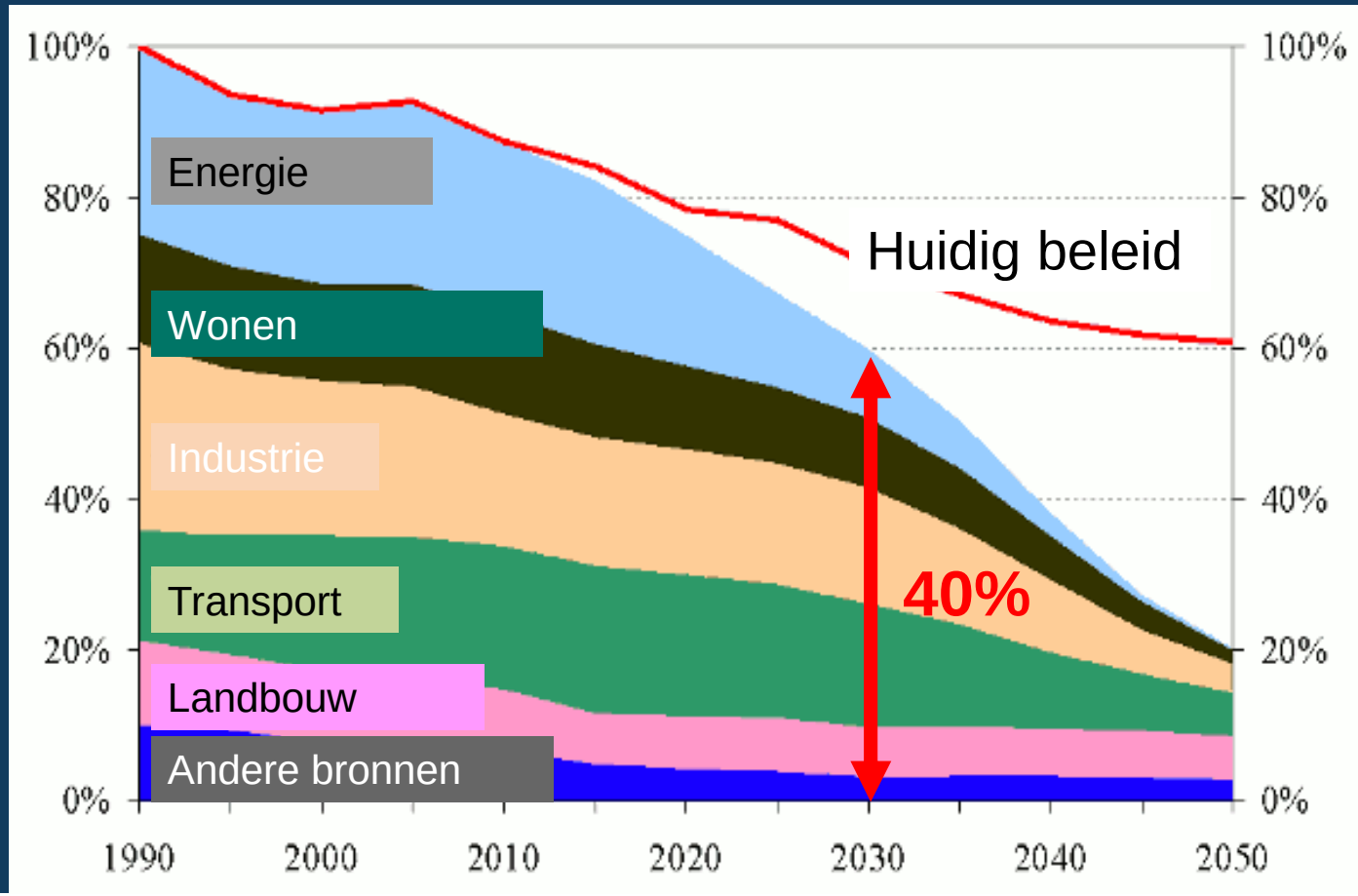
2013 share of renewables
in final energy consumption

Europees klimaatbeleid: mitigatie

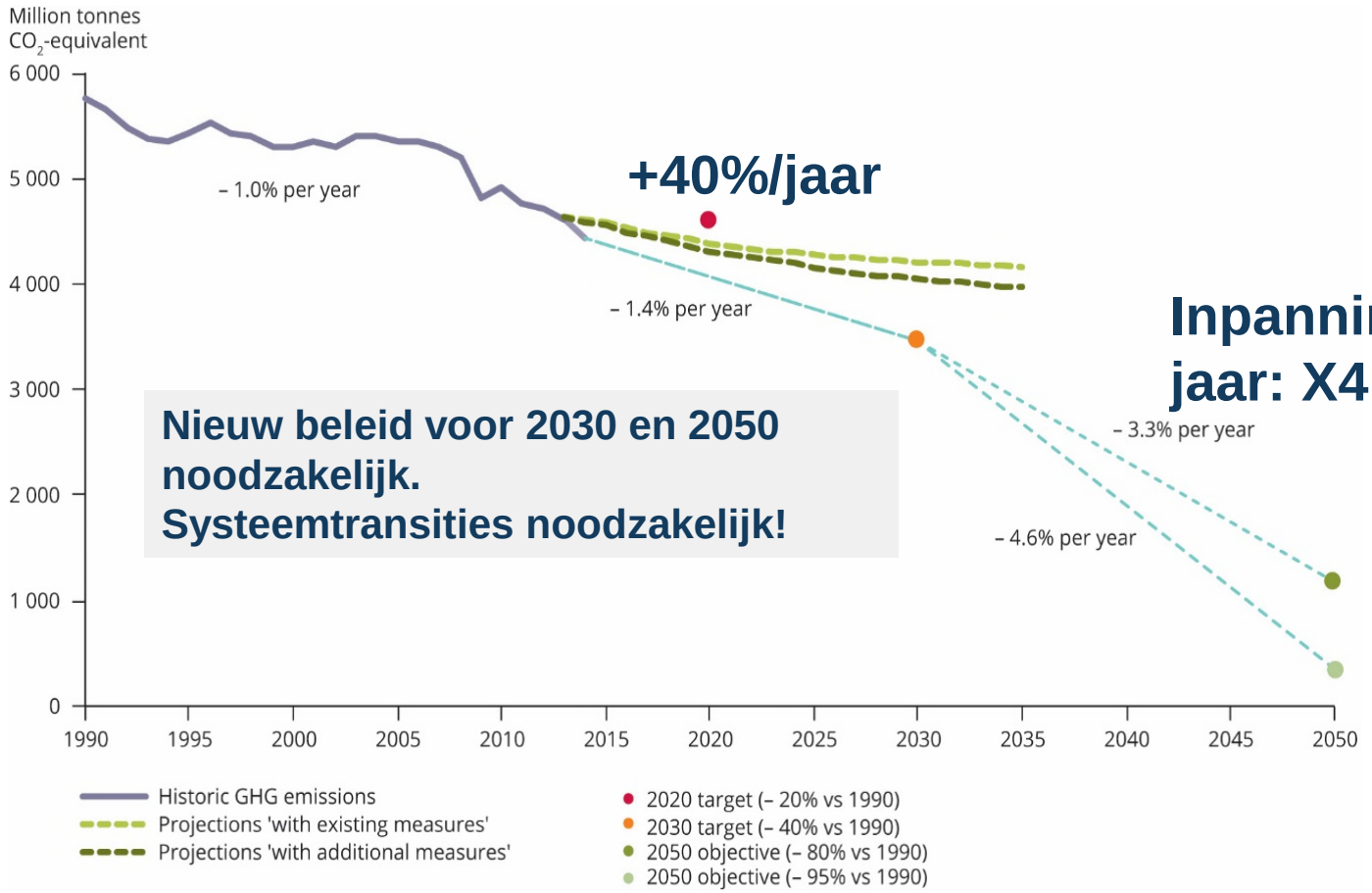
Belgische doelstellingen

- ?% uitstoot
- ?% hernieuwbare energie
- ?% energiebesparing

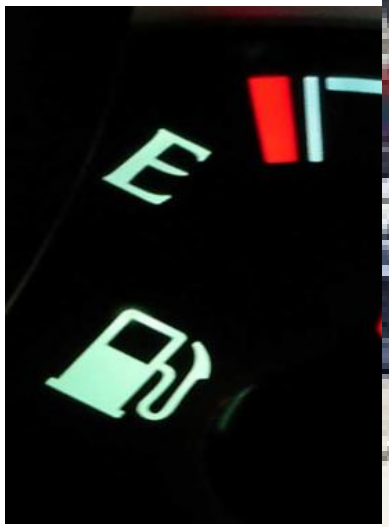
Key results of 2015 assessment of progress

Inpanning per jaar: X4

Van efficiëntieoplossingen naar systeemoplossingen

Efficiëntiewinst

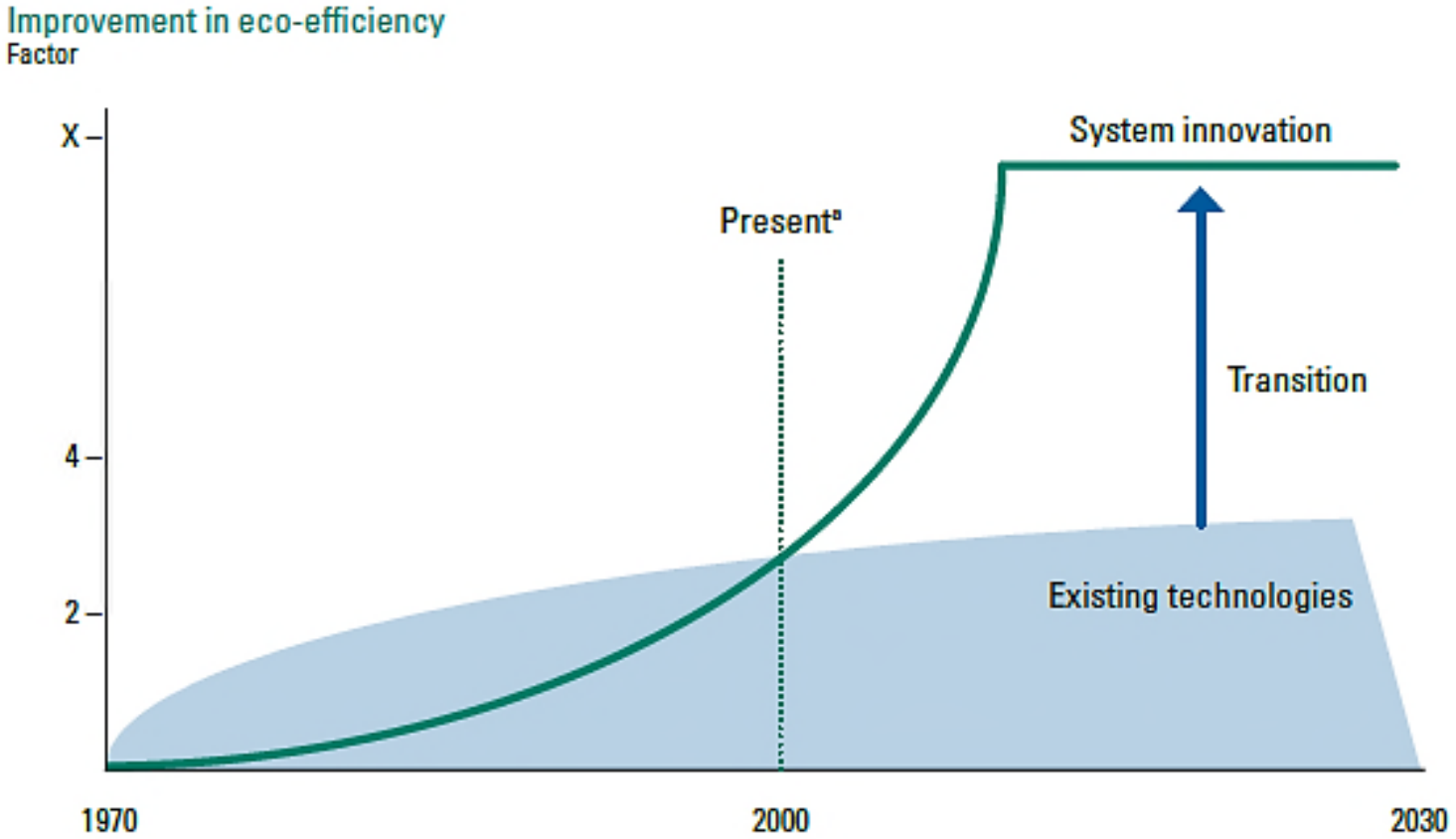

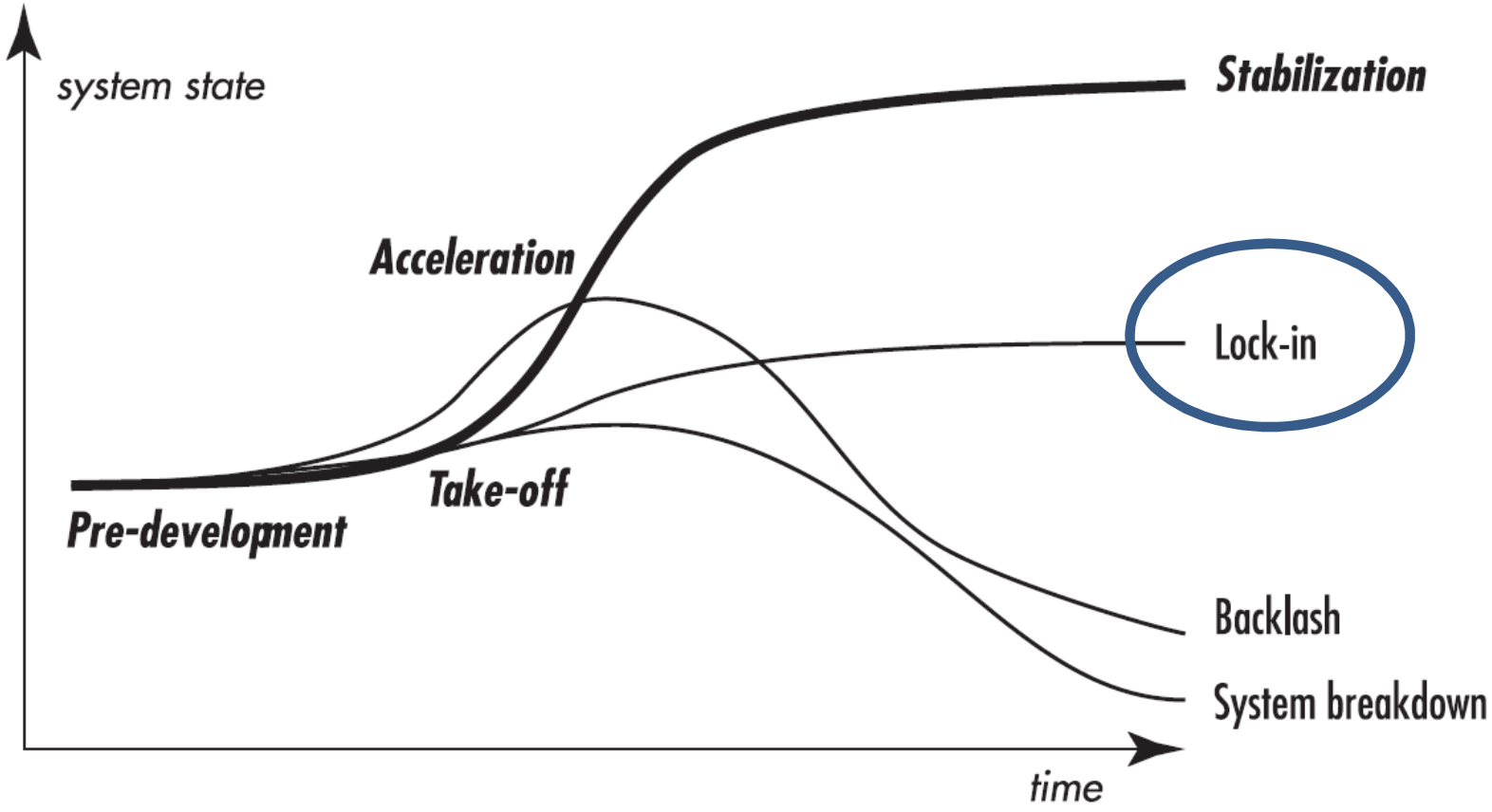
Copyright: Tesla

Systeeminnovatie: transitie noodzakelijk

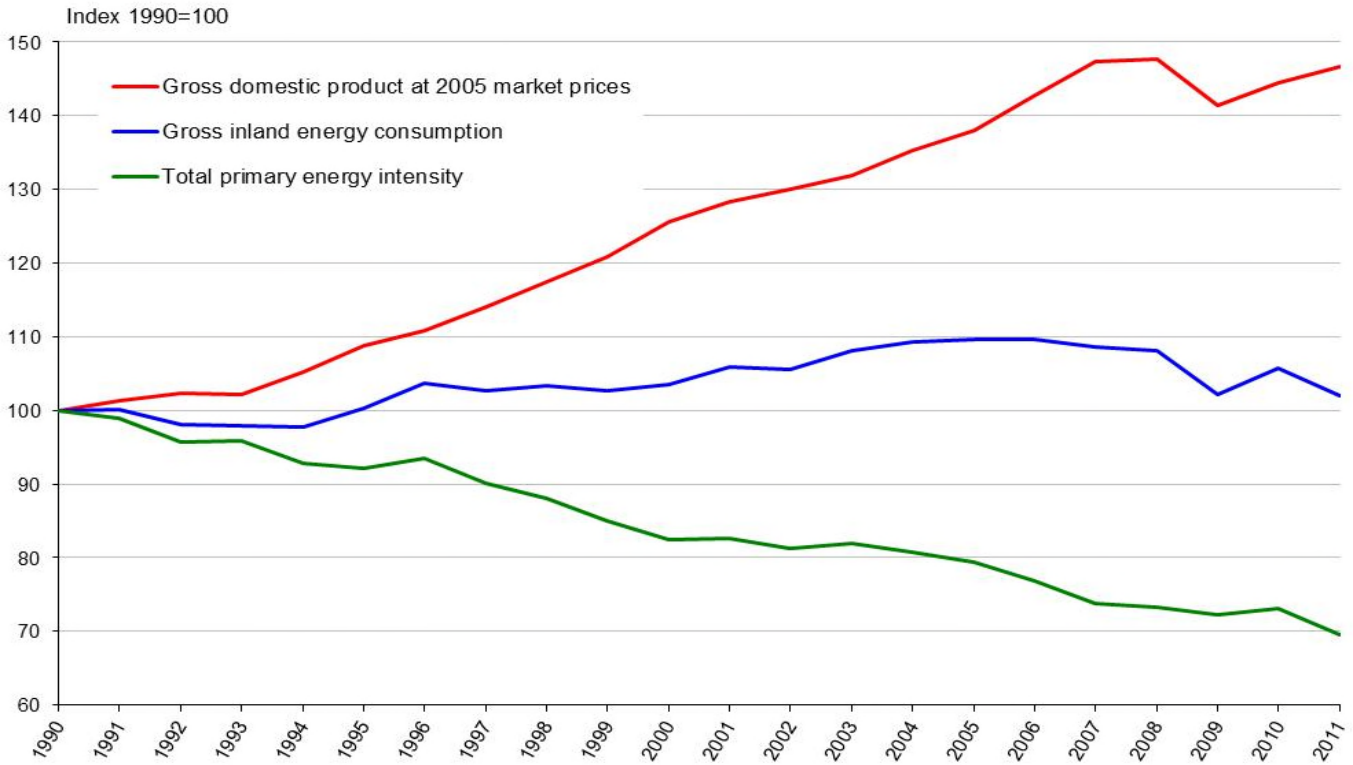
Source: UNEP (2011)

Systeeminnovatie: niet vanzelfsprekend

Source: van der Brugge & de Haan (2005)

Efficiëntiewinst in energiegebruik

Economic growth

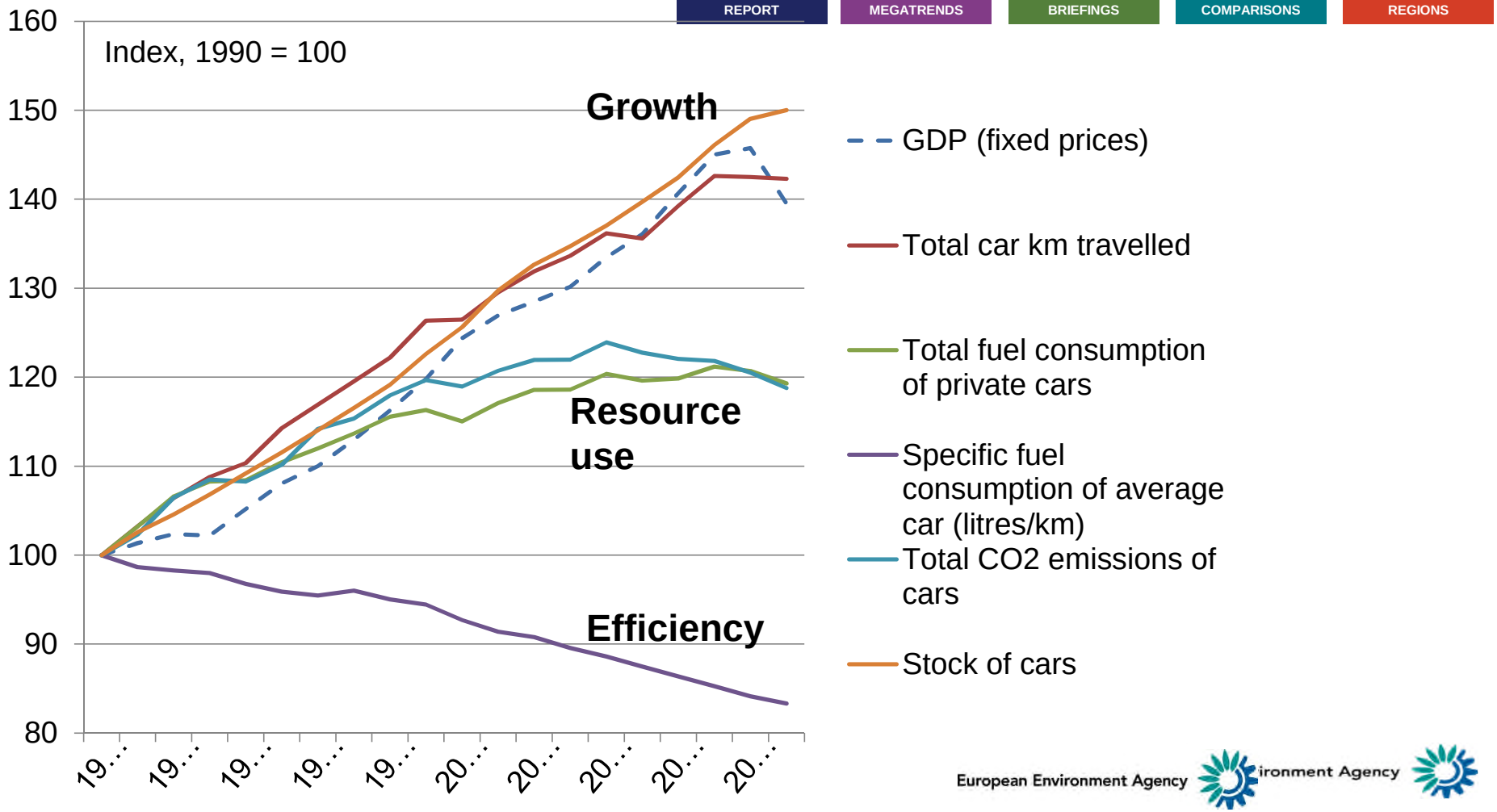
Resource use

Efficiency gains

Source: EEA (CSI 028)

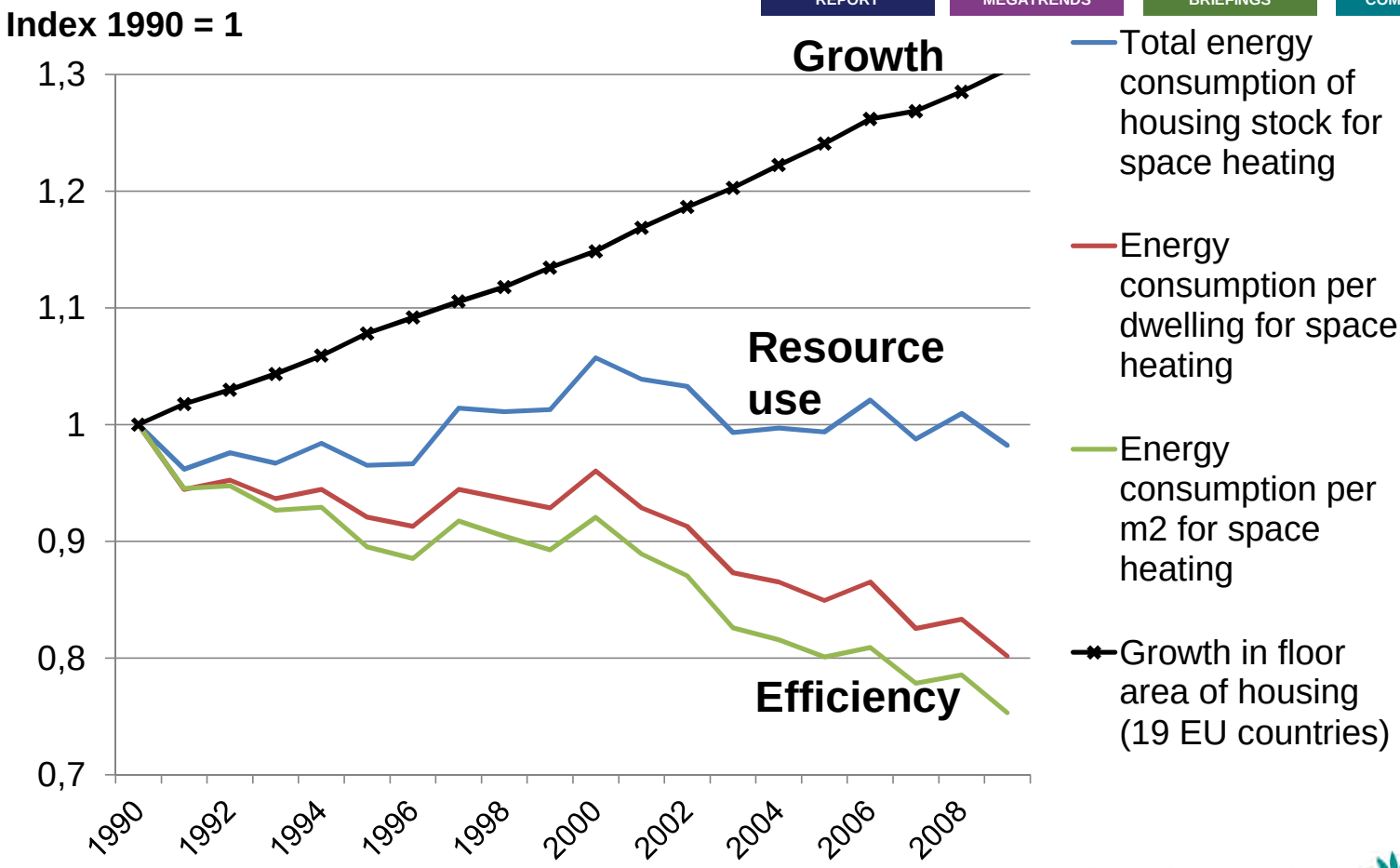
European Environment Agency

Efficiëntiewinst in het mobiliteitssysteem

European Environment Agency

Efficiëntiewinst in het woonsysteem

Source: SCP023 indicator (draft)

European Environment Agency

Klimaatbeleid:

naar een koolstofarme samenleving door innovatie en investeringen in de economie voor de 21ste eeuw

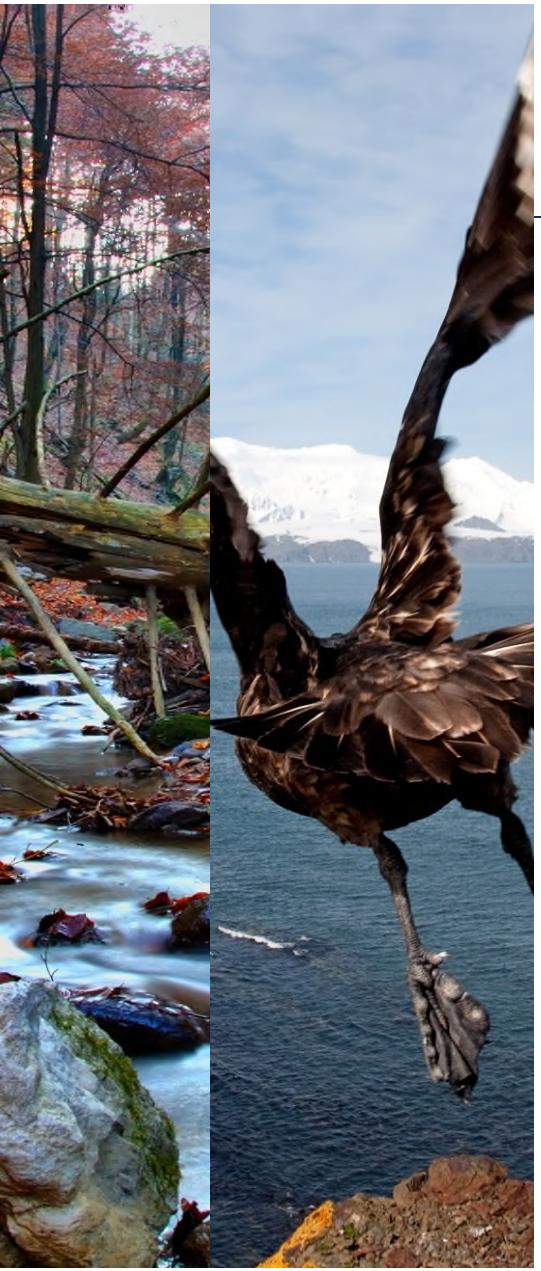
European Environment Agency

Noodzakelijke en ondersteunende factoren

- Consistentie
- Coherentie
- Implementation
- Sense of urgency
- Visionair en wervend

Consistentie

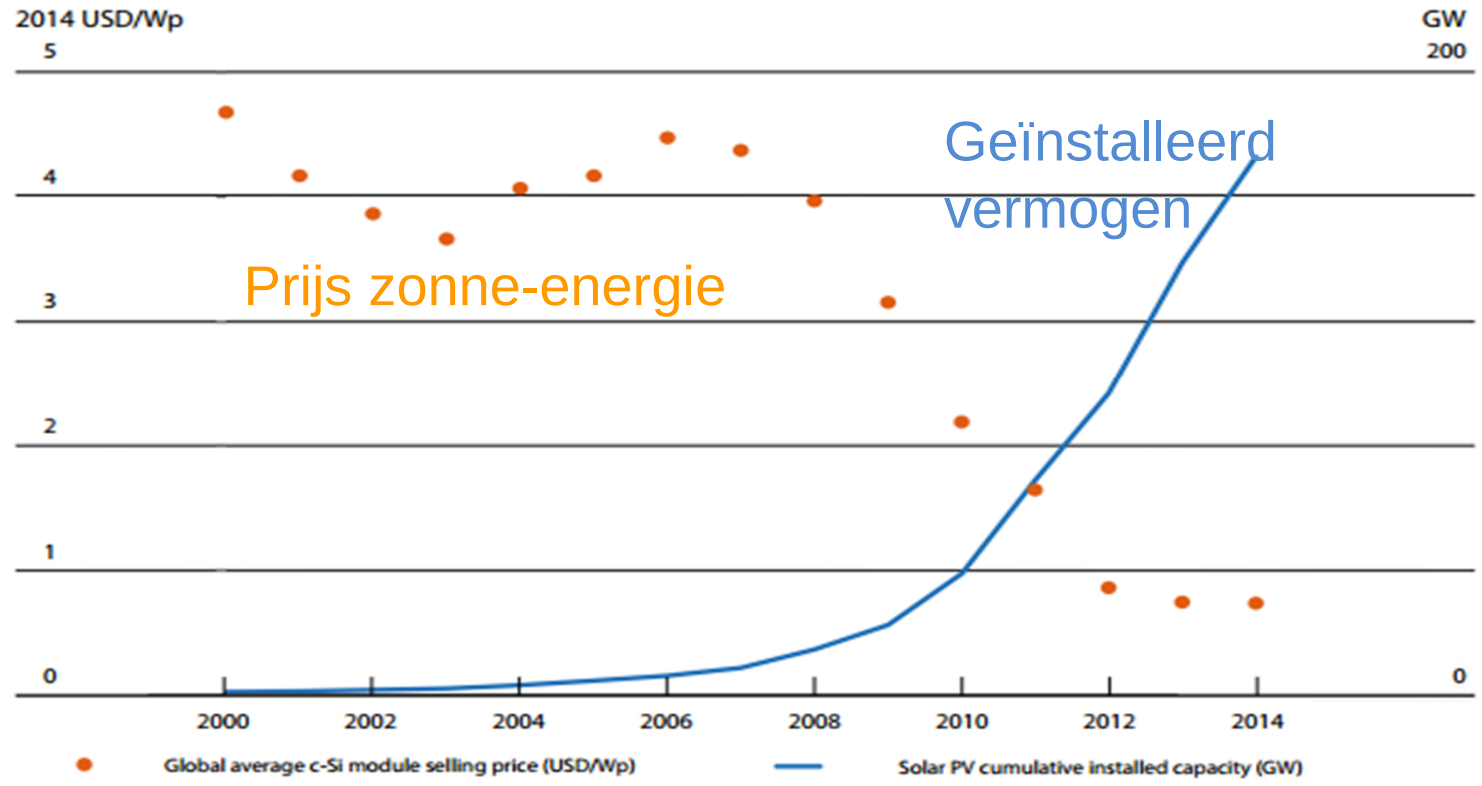
- Langetermijnvisie
- Prioriteiten relatief stabiel
- Investeringszekerheid
- Beleidsontwikkeling
- O&O

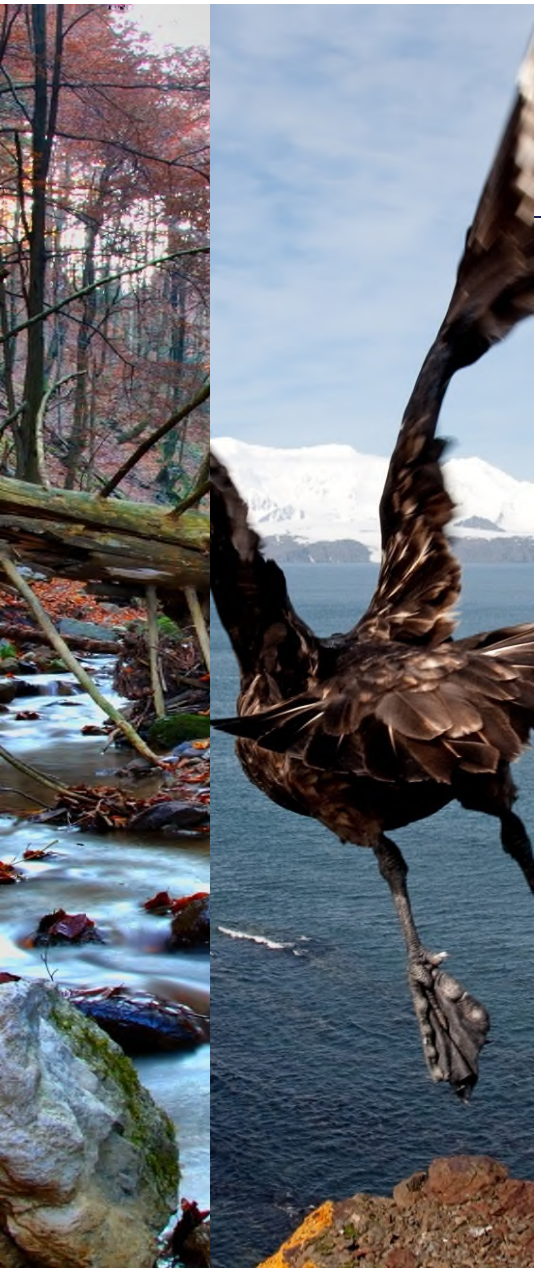
Concurrentiële energie- en milieutechnologie

SYNTHESIS REPORT | GLOBAL MEGATRENDS | EUROPEAN BRIEFINGS | COUNTRY COMPARISONS | COUNTRIES & REGIONS

FIGURE 2.2: CUMULATIVE GLOBAL SOLAR PHOTOVOLTAIC DEPLOYMENT AND SOLAR PHOTOVOLTAIC MODULE PRICES, 2000 TO 2014

Sources: IRENA and pvXchange, 2014.

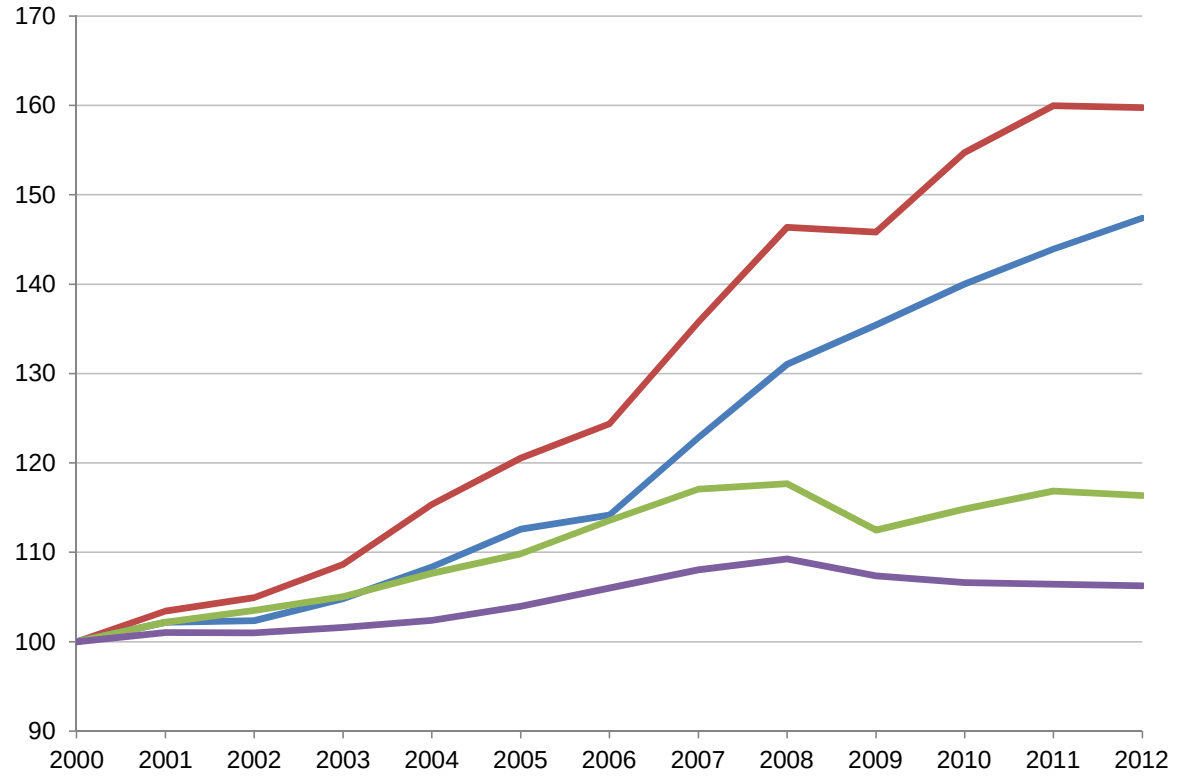

Recente marktdynamieken

- 2014 kanteljaar: RE=andere bronnen
- Prijspariteit
  - Ondanks pad-afhankelijkheden
  - LCA
  - Tenzij actief beleid tegen hernieuwbare
- Financiële markten: sterke signalen
  - Marktwaarde
  - Divestment
  - Stranded assets
  - Rating bureaus
- (Her)verzekeringsindustrie

Eco-industrie doet het zeer goed in Europa, ondanks de crisis

Source: Eurostat, 2014.

European Environment Agency

Sterke innovatieactoren

Energy Ville

i-CLEANTECH VLAANDEREN
enabling the future

Coherentie

- Klimaat-milieu
- Energie
- Mobiliteit
- Landbouw
- O&O
- Ruimtelijke Ordening
- Fiscaliteit
- …

Implementatie

- Zwakke implementatie verzwakt de legitimiteit
- Coherente implementatie
- Ondersteund door sterke beleidsopvolging: monitoring en bijsturing!

Sense of urgency

- Omwille van gevolgen
  - 2° is niet zomaar een doelstelling
  - Kosten van gebrek aan verandering
- Omdat 2030 en 2050 eigenlijk vandaag is!
- Ethisch perspectief

Visionair en wervend

- Positief
- Vormgeving aan de toekomst

Europees klimaatbeleid: adaptatie

Conclusies

- Klimaatbeleid is noodzakelijk
- De economie van de 21ste eeuw: vormgever of volger?
- Vereist een transitieperspectief
- Beleid kan faciliteren of een (tijdelijke) obstructie vormen
- Vlaanderen in principe sterk gepositioneerd